

HET VERBETERD COMBIMODEL - VARIANT H

VOORSTEL STUURGROEP VAN EEN MODEL MET KOSTENTOEDELING PROFIJTGEDEELTE O.B.V. GEBIEDSKENMERKEN

1. BESCHRIJVING VAN HET MODEL

SAMENVATTING

- Met de kostentoedeling worden de kosten van de watersysteemtaak van de waterschappen over de belanghebbende groepen verdeeld. Op dit moment worden de kosten tussen de eigenaren van gebouwen, van ongebouwde gronden en van natuurterreinen verdeeld o.b.v. de waarde van de onroerende zaken. In de categorie ongebouwd is in het huidige systeem de hoge waarde van wegen en spoorwegen opgenomen om belang en betaling in evenwicht te brengen. Het belangrijkste knelpunt dat daaruit voortvloeit is de soms onredelijke invloed die deze hoge waarde van infrastructuur op de tarieven van de categorie ongebouwd heeft. Dit wordt de weeffout genoemd. Binnen het huidige stelsel kan dit niet worden opgelost. Het Verbeterd Combimodel lost dit probleem op door geen gebruik meer te maken van waarde als verdeelmaatstaf.
- In het Verbeterd Combimodel gebeurt de verdeling van de kosten op basis van gebiedskenmerken. De leidende gedachte hierbij is dat bij een hoge dichtheid van inwoners, ongebouwd en natuur het belang van deze categorieën groter is dan wanneer sprake is van een lage dichtheid. Voor het kostenaandeel van de inwoners blijft het huidige systeem gehandhaafd. Voor ongebouwd en natuur komt het waterschap op basis van de oppervlakte per 1.000 inwoners op basis van een grafiek in bandbreedtes voor deze twee categorieën. Daarnaast kent het model ook een bandbreedte voor de categorie gebouwd.
- De afwegingsruimte die in het model aanwezig is, is bedoeld om de algemene besturen voldoende mogelijkheden te geven om de specifieke omstandigheden in het gebied en van de taakuitoefening tot uitdrukking te brengen in de uiteindelijke kostenaandelen van de vier betalende categorieën.

UITGEBREIDE BESCHRIJVING

Inleiding

Het huidige belastingstelsel van de waterschappen¹ bevat een aantal urgente knelpunten. Binnen de watersysteemheffing zijn dit de weeffout² en het feit dat sommige waterschappen er niet meer in slagen om tussen de betalende categorieën een gelijkmatige tariefontwikkeling te realiseren. Eind 2019 hebben de waterschappen afgesproken dat zij aan een oplossing voor deze knelpunten zullen werken en voorstellen voor aanpassing van het belastingstelsel zullen doen. Het Verbeterd Combimodel is het voorstel dat de Stuurgroep Aanpassing Belastingstelsel 2020 in verband hiermee heeft ontwikkeld.

Het Verbeterd Combimodel is ontwikkeld ter vervanging van de huidige kostentoedelingsmethode. Het is dus de methode aan de hand waarvan de waterschappen de kosten van de watersysteemtaak voortaan over de vier categorieën ingezetenen, eigenaren van gebouwen, eigenaren van ongebouwde grond en eigenaren van natuurterreinen zullen verdelen. De ingezetenen brengen het zogenaamde solidariteits-

¹ Het huidige stelsel wordt in bijlage 1 kort beschreven.

² De weeffout vloeit voort uit het feit dat het kostenaandeel en daarmee het tarief van de categorie ongebouwd voor een belangrijk deel is gerelateerd aan de hoge waarde van tot de categorie ongebouwd behorende wegen en spoorwegen. Omdat de heffingsmaatstaf de oppervlakte (aantal hectares) is, is het vooral de agrarische sector (veel oppervlakte) die de gevolgen ondervindt van een verandering van de waarde dan wel het areaal ongebouwd. Deze autonome ontwikkelingen hebben geleid tot relatief grote stijgingen van het tarief van ongebouwd in vergelijking met de tarieven van de categorieën ingezetenen, gebouwd en natuur, terwijl daar geen hoger voorzieningenniveau voor het ongebouwd tegenover staat. Vooral in gebieden met een hoge dichtheid (en daarmee een hoge waarde) van infrastructuur worden de tariefstijgingen voor agrarisch ongebouwd door veel waterschappen als onredelijk en onbillijk ervaren. Toekomstige uitbreiding van de infrastructuur en afname van agrarisch ongebouwd zullen dit effect versterken.

gedeelte van de watersysteemheffing op, de drie groepen eigenaren doen dat samen voor het profijtgedeelte van de heffing. Door middel van de kostentoedelingsmethode wordt bepaald welke categorie welk deel van de kosten moet opbrengen.

Solidariteitsgedeelte: kostenaandeel ingezetenen

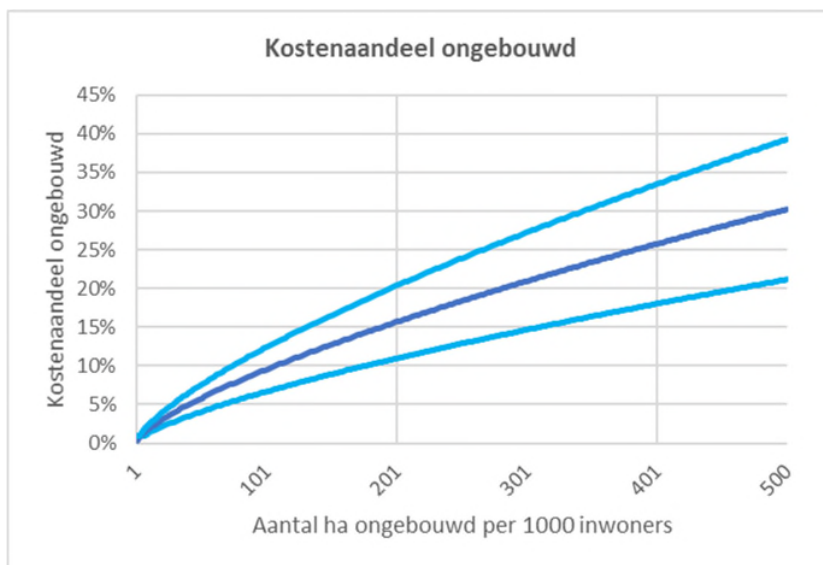
Het Verbeterd Combimodel brengt geen veranderingen aan in de wijze waarop de kosten die door de ingezetenen moeten worden opgebracht wordt bepaald. Dit gebeurt dus net zoals nu op basis van de bevolkingsdichtheid in het gebied van het waterschap. Een dichtbevolkt beheergebied betekent een groter kostenaandeel voor de ingezetenen dan een dunbevolkt gebied.

Profijtgedeelte: kostenaandelen gebouwd, ongebouwd en natuur

De kosten die niet door de ingezetenen worden opgebracht worden over de drie 'eigenarencategorieën' verdeeld. Dit gebeurt in het Verbeterd Combimodel op een andere manier dan in de huidige kostentoedelingsmethode. Niet zoals nu de economische waarde van de categorieën, maar gebiedskenmerken in de zin van de ongebouwde en de natuurdichtheid bepalen de kostenaandelen. Bij de kostentoedeling op basis van het Verbeterd Combimodel draait het dus om de mate waarin in het gebied van het waterschap sprake is van natuur of van ongebouwde gronden. Hierbij geldt een vergelijkbare redenering als voor het aandeel voor de inwoners: bij een grotere dichtheid van ongebouwd en van natuur is het profijt van de categorie ongebouwd resp. natuur groter dan wanneer sprake is van een geringere dichtheid en andersom. Omdat in de kostentoedeling geen gebruik meer wordt gemaakt van de waarde, wordt ook de weeffout opgelost.

Kostenaandeel ongebouwd

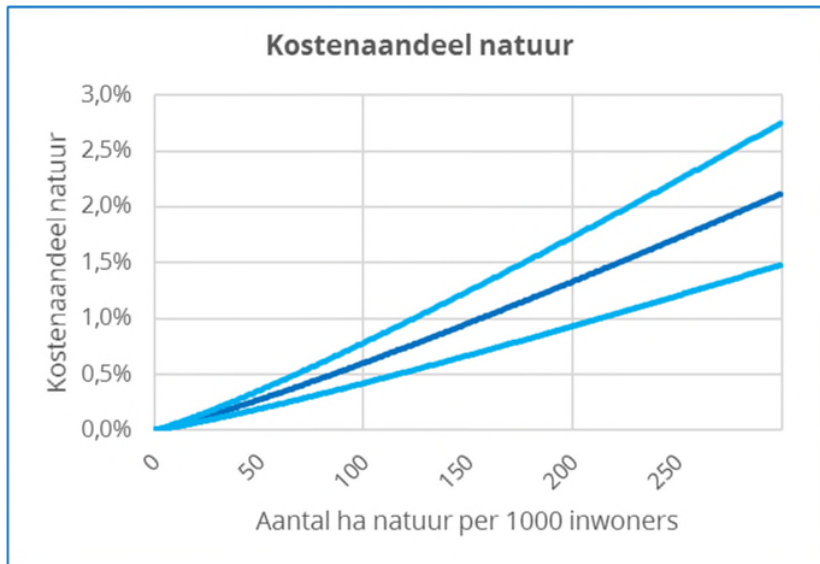
De ongebouwde dichtheid wordt afgemeten aan het aantal hectaren ongebouwd per 1000 inwoners. Infrastructuur is in het Verbeterd Combimodel net als nu onderdeel van de categorie ongebouwd. Gebaseerd op statistische verbanden kent het model een lijn waarin het basis-kostenaandeel wordt afgelezen.³ In de figuur hieronder is dit de donkerblauwe lijn. Ten opzichte van de plaats op de lijn is er een bandbreedte van + en - 30% waarbinnen het kostenaandeel moet worden bepaald. De lichtblauwe lijnen vormen de grenzen van deze bandbreedte. De ondergrens van het kostenaandeel ongebouwd bedraagt 1%.

³ Zie bijlage 2 voor de wijze waarop deze zijn bepaald en hoe deze voor de waterschappen uitpakken.

Kostenaandeel natuur

De natuurdichtheid wordt uitgedrukt met het aantal hectaren natuur per 1000 inwoners in het gebied van het waterschap. Eveneens gebaseerd op statistische verbanden geeft de volgende figuur geeft de lijn en de bandbreedte voor het kostenaandeel natuur weer. De ondergrens van het kostenaandeel natuur bedraagt 0,01%. Er is een bandbreedte van + en - 30% t.o.v. het kostenaandeel dat uit de donderblauwe lijn resulteert.

Kostenaandeel gebouwd

Op de hiervoor beschreven wijze zijn er voor een waterschap bandbreedtes voor de kostenaandelen van de categorieën ingezetenen, ongebouwd en natuur. Daardoor is er in het Verbeterd Combimodel ook automatisch een bandbreedte voor het kostenaandeel van de vierde categorie gebouwd. De bandbreedte voor gebouwd is in het Verbeterd Combimodel dus de resultante van de bandbreedtes van de drie andere categorieën.

Totale kostentoedeling

Het bestuur maakt uiteindelijk keuzes binnen de vier bandbreedtes. De afwegingsruimte die in het model aanwezig is, is bedoeld om de algemene besturen voldoende mogelijkheden te geven om de specifieke omstandigheden in het gebied en van de taakuitoefening tot uitdrukking te brengen in de uiteindelijke kostenaandelen van alle betalende categorieën.

Overige aspecten van het Verbeterd Combimodel

▪ **Tariefdifferentiatie wegen**

De tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen wordt in het Verbeterd Combimodel beperkt tot een tariefdifferentiatie van maximaal 100%. De mogelijkheid die zeven waterschappen in het huidige stelsel hebben om het tarief voor verharde openbare wegen met maximaal 400% te differentiëren, komt dus te vervallen. De reden hiervoor is dat de tariefdifferentiatie van 400% in 2012 in de wet is opgenomen als tijdelijk instrument om de effecten van de weeffout te mitigeren. Omdat de weeffout in het Verbeterd Combimodel op een structurele manier wordt opgelost, is de tariefdifferentiatie van 400% niet meer nodig. De mogelijkheid om het tarief voor verharde openbare wegen op inhoudelijke gronden (wegen veroorzaken in verband met hun versnelde afstroming waterbezwaar en kunnen dus tot hogere kosten voor het waterschap leiden) met maximaal 100% te differentiëren, blijft in stand.

Over het omgaan met de financiële gevolgen die dit voorstel voor de zeven waterschappen die thans een tariefdifferentiatie wegen boven de 100% hebben, wordt in paragraaf 3 van deze notitie ingegaan.

▪ **Tariefdifferentiatie gebouwd**

De watersysteemheffing gebouwd kent op dit moment één tarief dat voor eigenaren van woningen en eigenaren van niet-woningen gelijk is. Doordat de WOZ-waarden van woningen de afgelopen jaren veel harder zijn gestegen dan de WOZ-waarden van niet-woningen, brengen woningeigenaren, waaronder dus particuliere huishoudens, een steeds groter deel van de rekening van de watersysteemheffing gebouwd op. Met deze achtergrond stelt de stuurgroep voor om de mogelijkheid tot tariefdifferentiatie binnen de categorie gebouwd in het stelsel in te bouwen. Hiermee wordt de waterschappen de mogelijkheid geboden om voor woningen, indien gewenst, een ander tarief te hanteren dan voor niet-woningen, zodat binnen de categorie gebouwd tot een gelijkmatige lastenontwikkeling kan worden gekomen.

Het voorstel biedt de waterschappen een vergelijkbare mogelijkheid als de gemeenten op dit moment binnen het eigenarendeel van de Onroerende Zaak Belasting hebben. Eveneens vergelijkbaar aan hoe het bij de gemeenten is geregeld, vindt de stuurgroep dat het aan de waterschapsbesturen is om de verhouding tussen het tarief voor woningen en het tarief voor niet-woningen te bepalen. De stuurgroep benadrukt dat het hier om een kan-bepaling gaat: ieder waterschapsbestuur kan zelf beslissen of zij van de mogelijkheid gebruik gaat maken of niet.

▪ **Overige tariefdifferentiaties**

De overige tariefdifferentiaties blijven in het Verbeterd Combimodel ongewijzigd.

De volgende tabel geeft de belangrijkste kenmerken van het Verbeterd Combimodel weer.

Verbeterd Combimodel – Variant H									
Groepen belanghebbenden (ongewijzigd)	<ul style="list-style-type: none"> - ingezetenen - eigenaren gebouwde onroerende zaken - eigenaren ongebouwde onroerende zaken - eigenaren natuurterreinen 								
Kostentoedeling solidariteitsdeel (ongewijzigd)	Op basis van de bevolkingsdichtheid, hoe hoger de bevolkingsdichtheid, hoe hoger het kostenaandeel								
Kostentoedeling profijtdeel	O.b.v. de gebiedskenmerken ‘aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners’ en ‘aantal ha natuur per 1.000 inwoners’ is er voor elk van de categorieën ongebouwd en natuur een bandbreedte. Een waterschap komt daarmee o.b.v. gebiedskenmerken in drie bandbreedtes terecht, voor ingezetenen, ongebouwd en natuur, waardoor er voor gebouwd automatisch ook een bandbreedte is. Binnen de vier bandbreedtes bepaalt het waterschapsbestuur de uiteindelijke kosten-aandelen voor de vier categorieën.								
Bandbreedtes kostenaandelen	<ul style="list-style-type: none"> - Ingezetenen (ongewijzigd): <table border="1" style="margin-left: 40px;"> <thead> <tr> <th>Inwonerdichtheid (inwoners per km2)</th> <th>Bandbreedte kostenaandeel ingezetenen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><= 500</td> <td>20% - 30%</td> </tr> <tr> <td>500 – 1000</td> <td>31% - 40%</td> </tr> <tr> <td>> 1000</td> <td>41% - 50%</td> </tr> </tbody> </table> <p style="margin-left: 40px;">Waterschappen kunnen het aandeel boven het maximum van de bandbreedte met maximaal 10% verhogen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebouwd: een bandbreedte van + en – 30% t.o.v. het o.b.v. een lijn bepaald kostenaandeel. - Natuur: een bandbreedte van + en – 30% t.o.v. het o.b.v. een lijn bepaald kostenaandeel. - Gebouwd: een bandbreedte per waterschap die bepaald wordt door de bandbreedtes voor ingezetenen, ongebouwd en natuur. 	Inwonerdichtheid (inwoners per km2)	Bandbreedte kostenaandeel ingezetenen	<= 500	20% - 30%	500 – 1000	31% - 40%	> 1000	41% - 50%
Inwonerdichtheid (inwoners per km2)	Bandbreedte kostenaandeel ingezetenen								
<= 500	20% - 30%								
500 – 1000	31% - 40%								
> 1000	41% - 50%								

Verbeterd Combimodel – Variant H	
Tariefdifferentiaties	<ul style="list-style-type: none"> - Wegen tot max. 100% hoger (nu voor 7 waterschappen tot max. 400% hoger). - Gebouwd, aparte tarieven woningen en niet-woningen. - Buitendijks gebied tot max. 75% lager) - Bemalen gebied tot max. 100% hoger) ongewijzigd - Waterberging tot max. 75% lager) - Glasopstanden tot max. 100% hoger)
Heffingsmaatstaven (ongewijzigd)	<ul style="list-style-type: none"> - ingezetenen: huishouden. - Gebouwd: WOZ-waarde. - Ongebouwd: oppervlakte. - Natuur: oppervlakte.

2. WERKING VAN HET MODEL

Stap 1: Vertrekpunt voor het ingezetenaandeel

Ook in het Verbeterd Combimodel wordt net zoals in de huidige methode als eerste stap bepaald in welke klasse van bevolkingsdichtheid het waterschap zit. Op basis hiervan wordt duidelijk binnen welke bandbreedte het kostenaandeel van de ingezetenen uiteindelijk door het bestuur moet worden vastgesteld. Binnen deze bandbreedte wordt een voorlopig kostenaandeel gekozen.

Stap 2: Vertrekpunt voor de kostenaandelen gebouwd, ongebouwd en natuur

Voor de kostenaandelen van ongebouwd en natuur kent het Verbeterd Combimodel een lijn die het verband tussen de areaaldichtheid en het kostenaandeel weergeeft. Op basis van het aantal ha's ongebouwd resp. natuur per 1.000 inwoners zijn er voor het waterschap op basis van de lijnen bandbreedtes voor de kostenaandelen van de categorieën ongebouwd en natuur. Samen met de in stap 1 bepaalde bandbreedte zijn er voor een waterschap nu bandbreedtes voor de kostenaandelen van de categorieën ingezetenen, ongebouwd en natuur. Daardoor is er ook automatisch een bandbreedte voor het kostenaandeel van de vierde categorie gebouwd.

Stap 3: Bestuurlijke overwegingen bij het komen tot de uiteindelijke kostenaandelen

Na het voorbereidende traject heeft het algemeen bestuur in de finale fase van de kostentoedeling de mogelijkheid om op basis van een transparante, bestuurlijke afweging de kostenaandelen van elk van de vier categorieën te bepalen binnen de grenzen van de bandbreedtes. Hierbij weegt het bestuur dus de belangen van zowel ingezetenen, ongebouwd, natuur als gebouwd mee. De afwegingsruimte die in het model aanwezig is, is bedoeld om de algemene besturen voldoende mogelijkheden te geven om de specifieke gebiedsomstandigheden en taakuitoefening tot uitdrukking te brengen in de uiteindelijke kostenaandelen. Omdat het hier echt om maatwerk voor ieder waterschap gaat, kan op voorhand niet limitatief worden aangegeven welke overwegingen een rol spelen. Er kunnen wel enkele voorbeelden van aspecten worden gegeven die een rol kunnen spelen in de bestuurlijke overwegingen bij het bepalen van de kostenaandelen.

Als eerste zijn er gebiedskenmerken waarmee rekening gehouden zou kunnen worden, zoals bijvoorbeeld:

- is het waterschap dicht- of dunbevolkt?;
- is er sprake van veel of weinig gebied dat direct wordt beschermd door primaire waterkeringen?;
- zijn er veel of weinig primaire waterkeringen?;
- zijn er veel of weinig niet-primaire waterkeringen?;
- zijn er veel of weinig agrarische bedrijvigheid?;

- is er sprake van veel of weinig natuur?;
- is het gebied met name bemalen of vrij afstromend?;
- is er sprake van veel of weinig recreatieve voorzieningen?

Daarnaast zou een bestuur bij het vaststellen van de definitieve kostenaandelen rekening kunnen houden met eventuele diensten die vanuit betalende categorieën ten behoeve van het waterbeheer worden geleverd. Zo kunnen agrariërs en natuurterreinbeheerders verschillende diensten aan de waterschappen leveren, bijvoorbeeld in de vorm van 'bijdragen in natura' (zoals maaien en baggeren).

Een volgend voorbeeld van een afweging door het bestuur kan zijn het meer met elkaar in evenwicht brengen van de kostenaandelen ingezetenen en gebouwd. Als gevolg van het huidige systeem van kosten-toedeling is op dit moment in een dichtbevolkt waterschap het kostenaandeel van de ingezetenen over het algemeen hoog en het kostenaandeel van gebouwd laag. Dit terwijl de bebouwingsdichtheid in een dichtbevolkt gebied over het algemeen ook hoog is. Op dit moment heeft het bestuur geen mogelijkheden hier iets aan te doen. De bestuurlijke ruimte van het Verbeterd Combimodel biedt deze mogelijkheden wel.

Het toegroeien naar tarieven die aanvaardbaar zijn in het waterschapsgebied vormt het volgende voorbeeld van bestuurlijke overwegingen die in de finale fase van de kostentoedeling kunnen plaatsvinden.

Op grond van dit soort afwegingen komt het bestuur uiteindelijk tot kostenaandelen die het belang/profijt van de vier categorieën naar haar oordeel evenwichtig representeren. Ieder waterschap zal zijn keuzes binnen de ruimte die het model biedt op basis van de eigen specifieke omstandigheden inhoudelijk moeten onderbouwen. Daarbij moet bedacht worden dat de kostentoedeling langjarig wordt vastgelegd.

Vanuit de waterschappen en de stakeholders is tijdens de ontwikkeling van dit model naar voren gekomen dat er in aanvulling op de kwalitatieve duiding van de invulling van de bandbreedtes in deze paragraaf behoefte is aan een nader hulpmiddel. Daarop heeft de stuurgroep aangegeven dat het goed zou zijn als er in aanvulling op de handreikingen die er op dit moment in Unie-verband zijn voor het invullen van de bestuurlijke ruimte bij het ingezetenen-aandeel en bij de diverse tariefdifferentiaties ook een handreiking zou komen voor het invullen van de extra bestuurlijke ruimte die er binnen het Verbeterd Combimodel is. Het gaat hier niet om een bindende toepassing maar om een weergave van overwegingen die een bestuur kan hanteren bij bepalen van de posities binnen de beschikbare bandbreedtes. De stuurgroep kan zich voorstellen dat er met de ontwikkeling van deze handreiking wordt begonnen op het moment dat het ministerie van IenW gestart is met het voorbereiden van de wetgeving waarmee dit model juridisch wordt verankerd.

Stap 4: Het bestuur stelt de uiteindelijke kostenaandelen vast

De percentages die uit de vorige stap resulteren worden in de ontwerp-kostentoedelingsverordening opgenomen. In de toelichting op deze ontwerp-verordening worden de overwegingen van het bestuur op hoofdlijnen weergegeven, zodat zij zowel binnen het waterschap als richting de omgeving transparant worden. De ontwerp-kostentoedelingsverordening doorloopt het hiervoor geldende bestuurlijke besluitvormingstraject.

3 FINANCIËLE CONSEQUENTIES

3.1 Inleiding

Om inzicht te geven in de financiële effecten die dit model kan hebben, zijn in deze paragraaf de resultaten van enkele doorrekeningen opgenomen. In de berekeningen is:

- om de financiële effecten van het model goed te laten zien het ingezetenaandeel gelijk gehouden aan datgene wat de waterschappen in 2020 hebben gehanteerd. Uiteraard kan ieder waterschap bij de eerste kostentoedeling op basis van het nieuwe stelsel tot een ander kostenaandeel komen;
- voor natuur steeds uitgegaan van het huidige kostenaandeel en voor waterschappen waarvan het huidige kostenaandeel natuur buiten de bandbreedte ligt van de dichtstbij liggende grens van de bandbreedte
- dus alleen gevarieerd met het kostenaandeel ongebouwd;
- de tariefdifferentiatie wegen voor ieder waterschap op 100% gesteld;
- de eventuele toepassing van de tariefdifferentiatie gebouwd gegeven het facultatieve karakter niet meegenomen.

De financiële effecten van de volgende, theoretische situaties⁴ zijn in beeld gebracht:

- een keuze door alle besturen voor een kostenaandeel ongebouwd dat er voor zorgt dat de huidige tarieven worden gehandhaafd;
- een keuze door alle besturen voor de ondergrens van de bandbreedte ongebouwd;
- een keuze door alle besturen voor de bovengrens van de bandbreedte ongebouwd.

In het vervolg wordt met name inzicht gegeven in de effecten op de tarieven van de betalende categorieën en de lastendruk van een negental standaardprofielen voor huishoudens en bedrijven.

Wat betreft de financiële consequenties zijn nog de volgende noties van belang:

- a. de in beeld gebrachte financiële consequenties zijn gebaseerd op de cijfers van de waterschappen over het jaar 2020. Voor de wijze waarop naar deze consequenties gekeken moet worden wordt verwezen naar bijlage 2 van deze notitie, waarin wordt aangegeven dat de uitkomsten een indicatief karakter hebben.
- b. In het Verbeterd Combimodel vervalt de mogelijkheid die zeven waterschappen hebben om de tariefdifferentiatie wegen hoger dan 100% vast te stellen (maximum 400%). Omdat al deze waterschappen momenteel ook een tariefdifferentiatiepercentage hoger dan 100% hanteren, geldt voor hen dat als zij in het Verbeterd Combimodel hetzelfde kostenaandeel ongebouwd zouden hanteren als nu in het huidige stelsel, dit leidt tot een verhoging van het tarief voor ongebouwd.
- c. Verder geldt voor dezelfde waterschappen dat zij bij de stelselovergang te maken krijgen met een gemis aan inkomsten waarvoor een oplossing moet worden gevonden: als gevolg van de beperking van de tariefdifferentiatie wegen tot 100% gaan de wegenbeherende overheden minder bijdragen aan de watersysteemheffing. De betreffende waterschappen zullen bij hun eerste kostentoedeling en aanslagoplegging op basis van het Verbeterd Combimodel met dit effect rekening moeten houden. De stuurgroep kan zich voorstellen dat het gemis aan inkomsten op basis van de verhouding van de nieuwe kostentoedeling over de vier betalende categorieën wordt verdeeld. Een waterschap kan echter ook voor een andere verdelingswijze kiezen.

3.2 Resultaten met huidig kostenaandeel ongebouwd

Met als aantekening dat het hier om slechts een illustratie gaat – waterschapsbesturen kunnen immers de eigen plaats binnen de bandbreedte bepalen – zijn de resultaten voor de situatie dat alle waterschappen in de kostentoedeling op het huidige kostenaandeel ongebouwd zouden uitkomen als volgt:

⁴ Theoretisch, omdat ieder waterschapsbestuur immers zelf de eigen plaats binnen de bandbreedte bepaalt.

Landelijke opbrengst in miljoenen euro's en verandering opbrengst in %'

Categorie	Opbrengst Huidig	Opbrengst Variant H	Verandering opbrengst
Ingezetenen	659	664	+1%
Gebouwd	738	744	+1%
Agrarisch	162	163	+1%
Spoorwegen	1	1	+1%
Wegen	30	19	-36%
Bouwpercelen	2	2	+1%
overig ongebouwd	3	3	+1%
Natuur	4	4	+1%
Totaal	1598	1598	-

In deze situatie zouden de lastenverschuivingen beperkt zijn. Binnen het ongebouwd zien we een relatief grote daling voor de subcategorie wegen, die wordt veroorzaakt door het beperken van het maximum van de tariefdifferentiatie wegen tot 100% in het Verbeterd Combimodel. Het gemis aan inkomsten dat hiervan het gevolg is, wordt conform de verhouding van de kostentoedeling over de overige (sub)categorieën verdeeld. Dat verklaart de stijging van de kosten voor deze (sub)categorieën. In paragraaf 3.1 is reeds op dit aspect gewezen.

3.3 Resultaten ondergrens bandbreedte ongebouwd

Als alle waterschappen zouden kiezen voor het minimum van de bandbreedte ongebouwd zouden de uitkomsten als volgt zijn.

Landelijke opbrengst in miljoenen euro's en verandering opbrengst in %'

Categorie	Opbrengst Huidig	Opbrengst Variant H	Verandering opbrengst
ingezetenen	659	664	+1%
gebouwd	738	800	+ 8%
agrarisch	162	114	- 30%
spoorwegen	1	0	- 30%
wegen	30	13	- 56%
bouwpercelen	2	1	- 29%
overig ongebouwd	3	2	- 28%
natuur	4	4	+ 1%
Totaal	1598	1598	-

Tarieven in euro's en %'s

Waterschap	Huidig tarief ongebouwd	Nieuw tarief ongebouwd	Huidig tarief wegen	Nieuw tarief wegen	Huidig tarief gebouwd	Nieuw tarief gebouwd	Huidig tarief natuur	Nieuw tarief natuur
Aa en Maas	83,98	53,42	167,96	106,83	0,03505%	0,03797%	4,98	4,98
Amstel, Gooi en Vecht	102,36	76,09	204,72	152,19	0,01227%	0,01264%	0,64	0,64
Brabantse Delta	65,69	50,31	328,47	100,61	0,03281%	0,03530%	5,29	5,29
De Dommel	57,04	43,36	114,08	86,73	0,02054%	0,02136%	2,51	2,51
De Stichtse Rijnlanden	97,76	56,25	195,52	112,50	0,02391%	0,02559%	3,78	3,78
Deffland	125,34	89,54	626,72	179,08	0,02255%	0,02407%	3,36	3,36
Drents Overijsselse Delta	80,37	57,87	160,75	115,73	0,04219%	0,04683%	4,59	5,51
Fryslân	96,52	69,06	193,04	138,12	0,06585%	0,07565%	6,81	6,81
Hollands Noorderkwartier	113,96	76,99	441,04	153,97	0,04070%	0,04440%	5,56	5,56
Hollandse Delta	109,65	64,14	548,24	128,29	0,02958%	0,03399%	5,61	5,61
Hunze en Aa's	69,09	48,67	138,18	97,33	0,04812%	0,05481%	5,78	5,78
Limburg	54,40	42,73	272,00	85,46	0,02615%	0,02821%	3,51	3,51
Noorderzijvest	81,39	60,15	162,78	120,30	0,05940%	0,06546%	6,83	6,83
Rijn en IJssel	61,80	39,78	123,60	79,56	0,02989%	0,03359%	4,10	4,10
Rijnland	84,85	67,16	424,27	134,32	0,02266%	0,02390%	3,02	3,02
Rivierland	88,64	65,89	443,20	131,78	0,04380%	0,04796%	5,47	5,47
Scheldestromen	72,99	60,66	145,97	121,31	0,04662%	0,05001%	6,01	6,01
Schieland en de Krimpenerwaard	95,54	67,36	191,09	134,72	0,02305%	0,02380%	3,38	3,38
Vallei & Veluwe	53,85	38,28	107,69	76,56	0,01988%	0,02082%	2,67	2,67
Vechtstromen	70,89	46,43	141,79	92,87	0,03696%	0,04093%	4,67	4,67
Zuiderzeeland	100,36	56,96	200,72	113,93	0,04343%	0,05339%	9,62	9,62

Lastendruk in euro's en ontwikkeling in %'s

Waterschap	Eenpersoonshuishouden huur			Meerpersoonshuishouden huur			Eenpersoonshuishouden koop			Meerpersoonshuishouden koop		
	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling
Aa en Maas	111	111	0,0%	209	209	0,0%	181	187	3,2%	279	285	2,1%
Amstel, Gooi en Vecht	169	169	0,0%	279	279	0,0%	194	195	0,4%	304	305	0,2%
Brabantse Delta	119	119	0,0%	235	235	0,0%	185	190	2,7%	301	306	1,7%
De Dommel	93	93	0,0%	192	192	0,0%	134	136	1,2%	233	235	0,7%
De Stichtse Rijnlanden	148	148	0,0%	277	277	0,0%	196	199	1,7%	325	328	1,0%
Delfland	217	217	0,0%	404	404	0,0%	262	265	1,2%	449	452	0,7%
Drents Overijsselse Delta	158	158	0,0%	273	273	0,0%	243	252	3,8%	357	367	2,6%
Fryslân	158	158	0,0%	274	274	0,0%	289	309	6,8%	406	426	4,8%
Hollands Noorderkwartier	162	162	0,0%	272	272	0,0%	243	250	3,0%	354	361	2,1%
Hollandse Delta	166	166	0,0%	290	290	0,0%	225	234	3,9%	349	358	2,5%
Hunze en Aa's	149	149	0,0%	298	298	0,0%	245	259	5,5%	394	407	3,4%
Limburg	116	116	0,0%	220	220	0,0%	168	172	2,5%	273	277	1,5%
Noorderzijvest	157	157	0,0%	288	288	0,0%	276	288	4,4%	407	419	3,0%
Rijn en IJssel	117	117	0,0%	223	223	0,0%	176	184	4,2%	283	291	2,6%
Rijnland	167	167	0,0%	290	290	0,0%	212	215	1,2%	335	337	0,7%
Rivierenland	165	165	0,0%	275	275	0,0%	253	261	3,3%	363	371	2,3%
Scheldestromen	157	157	0,0%	281	281	0,0%	250	257	2,7%	375	381	1,8%
Schieland en de Krimpenerwaard	156	156	0,0%	256	256	0,0%	202	204	0,7%	303	304	0,5%
Vallei & Veluwe	111	111	0,0%	219	219	0,0%	150	152	1,2%	259	261	0,7%
Vechtstromen	131	131	0,0%	235	235	0,0%	205	213	3,9%	309	317	2,6%
Zuiderzeeland	146	146	0,0%	265	265	0,0%	233	253	8,6%	352	372	5,7%

Lastendruk in euro's en ontwikkeling in %'s

Waterschap	Agrarisch bedrijf			Natuurterrein			Groothandel			Productiebedrijf voedingsmiddelen			Wegen		
	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling
Aa en Maas	3.647	2.436	-33,2%	4.982	4.982	0,0%	1.185	1.255	5,9%	18.930	19.280	1,9%	83.979	53.416	-36,4%
Amstel, Gooi en Vecht	4.308	3.259	-24,4%	638	638	0,0%	679	688	1,3%	17.948	17.992	0,2%	102.361	76.094	-25,7%
Brabantse Delta	2.933	2.327	-20,6%	5.288	5.288	0,0%	1.194	1.253	5,0%	21.338	21.636	1,4%	164.233	50.305	-69,4%
De Dommel	2.513	1.969	-21,6%	2.509	2.509	0,0%	840	860	2,3%	17.333	17.431	0,6%	57.042	43.363	-24,0%
De Stichtse Rijnlanden	4.200	2.546	-39,4%	3.783	3.783	0,0%	1.025	1.066	3,9%	22.213	22.415	0,9%	97.762	56.252	-42,5%
Delfland	5.384	3.958	-26,5%	3.360	3.360	0,0%	1.196	1.232	3,1%	30.756	30.939	0,6%	313.358	89.539	-71,4%
Drents Overijsselse Delta	3.555	2.674	-24,8%	4.593	5.510	20,0%	1.413	1.525	7,9%	22.246	22.804	2,5%	80.373	57.866	-28,0%
Fryslân	4.299	3.240	-24,6%	6.806	6.806	0,0%	1.989	2.224	11,8%	25.404	26.580	4,6%	96.520	69.058	-28,5%
Hollands Noorderkwartier	4.887	3.423	-30,0%	5.562	5.562	0,0%	1.363	1.452	6,5%	21.453	21.897	2,1%	220.520	76.987	-65,1%
Hollandse Delta	4.690	2.887	-38,4%	5.612	5.612	0,0%	1.143	1.249	9,3%	22.095	22.625	2,4%	274.121	64.144	-76,6%
Hunze en Aa's	3.179	2.389	-24,9%	5.778	5.778	0,0%	1.674	1.835	9,6%	28.037	28.841	2,9%	68.092	48.667	-29,6%
Limburg	2.437	1.979	-18,8%	3.509	3.509	0,0%	993	1.043	5,0%	18.816	19.063	1,3%	136.000	42.731	-68,6%
Noorderzijvest	3.690	2.865	-22,4%	6.834	6.834	0,0%	1.886	2.031	7,7%	26.853	27.580	2,7%	81.391	60.152	-26,1%
Rijn en IJssel	2.752	1.886	-31,5%	4.100	4.100	0,0%	1.091	1.180	8,1%	19.616	20.060	2,3%	61.802	39.778	-35,6%
Rijnland	3.669	2.966	-19,2%	3.021	3.021	0,0%	973	1.003	3,1%	21.109	21.258	0,7%	212.137	67.160	-68,3%
Rivierenland	3.886	2.992	-23,0%	5.465	5.465	0,0%	1.436	1.536	7,0%	21.750	22.250	2,3%	221.598	65.890	-70,3%
Scheldestromen	3.293	2.813	-14,6%	6.010	6.010	0,0%	1.555	1.637	5,2%	24.303	24.710	1,7%	72.986	60.657	-16,9%
Schieland en de Krimpenerwaard	4.064	2.940	-27,7%	3.380	3.380	0,0%	903	921	2,0%	17.769	17.859	0,5%	95.543	67.359	-29,5%
Vallei & Veluwe	2.396	1.777	-25,8%	2.668	2.668	0,0%	856	878	2,6%	18.610	18.723	0,6%	53.846	38.278	-28,9%
Vechtstromen	3.140	2.178	-30,7%	4.672	4.672	0,0%	1.252	1.347	7,6%	20.080	20.557	2,4%	70.893	46.434	-34,5%
Zuiderzeeland	4.367	2.671	-38,8%	9.621	9.621	0,0%	1.459	1.698	16,4%	23.061	24.257	5,2%	100.359	56.964	-43,2%

3.4 Resultaten bovengrens bandbreedte ongebouwd

Als alle waterschappen zouden kiezen voor het maximum van de bandbreedte voor ongebouwd leidt dit tot de volgende uitkomsten.

Landelijke opbrengst in miljoenen euro's en verandering opbrengst in %'

Categorie	Opbrengst Huidig	Opbrengst Variant H	Verandering opbrengst
ingezetenen	659	664	+1%
gebouwd	738	688	-7%
agrarisch	162	211	+30%
spoorwegen	1	1	+30%
wegen	30	25	-18%
bouwpercelen	2	2	+31%
overig ongebouwd	3	3	+34%
natuur	4	4	+1%
Totaal	1598	1598	-

Tarieven in euro's en %'s

Waterschap	Huidig tarief ongebouwd	Nieuw tarief ongebouwd	Huidig tarief wegen	Nieuw tarief wegen	Huidig tarief gebouwd	Nieuw tarief gebouwd	Huidig tarief natuur	Nieuw tarief natuur
Aa en Maas	83,98	99,20	167,96	198,40	0,03505%	0,03359%	4,98	4,98
Amstel, Gooi en Vecht	102,36	141,32	204,72	282,64	0,01227%	0,01172%	0,64	0,64
Brabantse Delta	65,69	93,42	328,47	186,85	0,03281%	0,03133%	5,29	5,29
De Dommel	57,04	80,53	114,08	161,06	0,02054%	0,01914%	2,51	2,51
De Stichtse Rijnlanden	97,76	104,47	195,52	208,94	0,02391%	0,02364%	3,78	3,78
Delfland	125,34	166,29	626,72	332,57	0,02255%	0,02299%	3,36	3,36
Drents Overijsselse Delta	80,37	107,47	160,75	214,93	0,04219%	0,03645%	4,59	5,51
Fryslân	96,52	128,25	193,04	256,50	0,06585%	0,05452%	6,81	6,81
Hollands Noorderkwartier	113,96	142,98	441,04	285,95	0,04070%	0,03922%	5,56	5,56
Hollandse Delta	109,65	119,12	548,24	238,25	0,02958%	0,03052%	5,61	5,61
Hunze en Aa's	69,09	90,38	138,18	180,76	0,04812%	0,04114%	5,78	5,78
Limburg	54,40	79,36	272,00	158,71	0,02615%	0,02485%	3,51	3,51
Noorderzijlvest	81,39	111,71	162,78	223,42	0,05940%	0,05074%	6,83	6,83
Rijn en IJssel	61,80	73,87	123,60	147,75	0,02989%	0,02786%	4,10	4,10
Rijnland	84,85	124,73	424,27	249,45	0,02266%	0,02224%	3,02	3,02
Rivierenland	88,64	122,37	443,20	244,73	0,04380%	0,04162%	5,47	5,47
Scheldestromen	72,99	112,65	145,97	225,30	0,04662%	0,03572%	6,01	6,01
Schieland en de Krimpenerwaard	95,54	125,10	191,09	250,19	0,02305%	0,02226%	3,38	3,38
Vallei & Veluwe	53,85	71,09	107,69	142,18	0,01988%	0,01884%	2,67	2,67
Vechtstromen	70,89	86,24	141,79	172,47	0,03696%	0,03447%	4,67	4,67
Zuiderzeeland	100,36	105,79	200,72	211,58	0,04343%	0,04218%	9,62	9,62

Lastendruk in euro's en ontwikkeling in %'s

Waterschap	Eenpersoonshuizen huur			Meerpersoonshuizen huur			Eenpersoonshuizen koop			Meerpersoonshuizen koop		
	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling
Aa en Maas	111	111	0,0%	209	209	0,0%	181	178	-1,6%	279	276	-1,0%
Amstel, Gooi en Vecht	169	169	0,0%	279	279	0,0%	194	193	-0,6%	304	303	-0,4%
Brabantse Delta	119	119	0,0%	235	235	0,0%	185	182	-1,6%	301	298	-1,0%
De Dommel	93	93	0,0%	192	192	0,0%	134	131	-2,1%	233	231	-1,2%
De Stichtse Rijnlanden	148	148	0,0%	277	277	0,0%	196	195	-0,3%	325	324	-0,2%
Delfland	217	217	0,0%	404	404	0,0%	262	263	0,3%	449	450	0,2%
Drents Overijsselse Delta	158	158	0,0%	273	273	0,0%	243	231	-4,7%	357	346	-3,2%
Fryslân	158	158	0,0%	274	274	0,0%	289	267	-7,8%	406	383	-5,6%
Hollands Noorderkwartier	162	162	0,0%	272	272	0,0%	243	240	-1,2%	354	351	-0,8%
Hollandse Delta	166	166	0,0%	290	290	0,0%	225	227	0,8%	349	351	0,5%
Hunze en Aa's	149	149	0,0%	298	298	0,0%	245	231	-5,7%	394	380	-3,5%
Limburg	116	116	0,0%	220	220	0,0%	168	165	-1,5%	273	270	-1,0%
Noorderzijlvest	157	157	0,0%	288	288	0,0%	276	258	-6,3%	407	390	-4,3%
Rijn en IJssel	117	117	0,0%	223	223	0,0%	176	172	-2,3%	283	279	-1,4%
Rijnland	167	167	0,0%	290	290	0,0%	212	211	-0,4%	335	334	-0,2%
Rivierenland	165	165	0,0%	275	275	0,0%	253	249	-1,7%	363	359	-1,2%
Scheldestromen	157	157	0,0%	281	281	0,0%	250	228	-8,7%	375	353	-5,8%
Schieland en de Krimpenerwaard	156	156	0,0%	256	256	0,0%	202	201	-0,8%	303	301	-0,5%
Vallei & Veluwe	111	111	0,0%	219	219	0,0%	150	148	-1,4%	259	257	-0,8%
Vechtstromen	131	131	0,0%	235	235	0,0%	205	200	-2,4%	309	304	-1,6%
Zuiderzeeland	146	146	0,0%	265	265	0,0%	233	230	-1,1%	352	349	-0,7%

Lastendruk in euro's en ontwikkeling in %'s

Waterschap	Agrarisch bedrijf			Natuurterrein			Groothandel			Productie bedrijf voedingsmiddelen			Wegen		
	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling	Huidig	Nieuw	Ontwikkeling
Aa en Maas	3.647	4.250	16,5%	4.982	4.982	0,0%	1.185	1.150	-2,9%	18.930	18.755	-0,9%	83.979	99.202	18,1%
Amstel, Gooi en Vecht	4.308	5.864	36,1%	638	638	0,0%	679	666	-1,9%	17.948	17.883	-0,4%	102.361	141.318	38,1%
Brabantse Delta	2.933	4.036	37,6%	5.288	5.288	0,0%	1.194	1.158	-3,0%	21.338	21.160	-0,8%	164.233	93.424	-43,1%
De Dommel	2.513	3.447	37,2%	2.509	2.509	0,0%	840	806	-4,0%	17.333	17.165	-1,0%	57.042	80.532	41,2%
De Stichtse Rijnlanden	4.200	4.467	6,4%	3.783	3.783	0,0%	1.025	1.019	-0,6%	22.213	22.180	-0,1%	97.762	104.468	6,9%
Delfland	5.384	7.024	30,4%	3.360	3.360	0,0%	1.196	1.206	0,9%	30.756	30.809	0,2%	313.358	166.287	-46,9%
Drents Overijsselse Delta	3.555	4.616	29,8%	4.593	5.510	20,0%	1.413	1.276	-9,7%	22.246	21.558	-3,1%	80.373	107.466	33,7%
Fryslân	4.299	5.523	28,5%	6.806	6.806	0,0%	1.989	1.717	-13,7%	25.404	24.404	-4,4%	96.520	128.250	32,9%
Hollands Noorderkwartier	4.887	6.042	23,6%	5.562	5.562	0,0%	1.363	1.328	-2,6%	21.453	21.276	-0,8%	220.520	142.976	-35,2%
Hollandse Delta	4.690	5.073	8,2%	5.612	5.612	0,0%	1.143	1.165	2,0%	22.095	22.209	0,5%	274.121	119.124	-56,5%
Hunze en Aa's	3.179	4.002	25,9%	5.778	5.778	0,0%	1.674	1.507	-10,0%	28.037	27.199	-3,0%	69.092	90.381	30,8%
Limburg	2.437	3.430	40,7%	3.509	3.509	0,0%	993	962	-3,1%	18.816	18.660	-0,8%	136.000	79.357	-41,6%
Noorderzijlvest	3.690	4.869	31,9%	6.834	6.834	0,0%	1.886	1.678	-11,0%	26.853	25.814	-3,9%	81.391	111.711	37,3%
Rijn en IJssel	2.752	3.227	17,3%	4.100	4.100	0,0%	1.091	1.043	-4,5%	19.616	19.373	-1,2%	61.802	73.873	19,5%
Rijnland	3.669	5.262	43,4%	3.021	3.021	0,0%	973	963	-1,0%	21.109	21.059	-0,2%	212.137	124.726	-41,2%
Rivierenland	3.886	5.226	34,5%	5.465	5.465	0,0%	1.436	1.384	-3,6%	21.750	21.488	-1,2%	221.598	122.367	-44,8%
Scheldestromen	3.293	4.836	46,9%	6.010	6.010	0,0%	1.555	1.294	-16,8%	24.303	22.994	-5,4%	72.986	112.649	54,3%
Schieland en de Krimpenerwaard	4.064	5.243	29,0%	3.380	3.380	0,0%	903	884	-2,1%	17.769	17.674	-0,5%	95.543	125.096	30,9%
Vallei & Veluwe	2.396	3.081	28,6%	2.668	2.668	0,0%	856	831	-2,9%	18.610	18.485	-0,7%	53.846	71.088	32,0%
Vechtstromen	3.140	3.744	19,2%	4.672	4.672	0,0%	1.252	1.192	-4,8%	20.080	19.782	-1,5%	70.893	86.235	21,6%
Zuiderzeeland	4.367	4.579	4,9%	9.621	9.621	0,0%	1.459	1.429	-2,1%	23.061	22.911	-0,6%	100.359	105.790	5,4%

3.5 Bandbreedte tarieven ongebouwd en gebouwd

Door het combineren van de 'tarieventabellen' uit de paragrafen 3.3 en 3.4 wordt inzichtelijk tot welke bandbreedte in tarieven voor ongebouwd en gebouwd het Verbeterd Combimodel leidt. Op basis van bestuurlijke keuzes zouden de tarieven zich binnen deze bandbreedtes kunnen bewegen:

Tarieven in euro's en %'s

Waterschap	Ongebouwd			Gebouwd		
	Huidig tarief	Minimum tarief	Maximum tarief	Huidig tarief	Minimum tarief	Maximum tarief
Aa en Maas	83,98	53,42	99,20	0,03505%	0,03359%	0,03797%
Amstel, Gooi en Vecht	102,36	76,09	141,32	0,01227%	0,01172%	0,01264%
Brabantse Delta	65,69	50,31	93,42	0,03281%	0,03133%	0,03530%
De Dommel	57,04	43,36	80,53	0,02054%	0,01914%	0,02136%
De Stichtse Rijnlanden	97,76	56,25	104,47	0,02391%	0,02364%	0,02559%
Delfland	125,34	89,54	166,29	0,02255%	0,02299%	0,02407%
Drents Overijsselse Delta	80,37	57,87	107,47	0,04219%	0,03645%	0,04683%
Fryslân	96,52	69,06	128,25	0,06585%	0,05452%	0,07565%
Hollands Noorderkwartier	113,96	76,99	142,98	0,04070%	0,03922%	0,04440%
Hollandse Delta	109,65	64,14	119,12	0,02958%	0,03052%	0,03399%
Hunze en Aa's	69,09	48,67	90,38	0,04812%	0,04114%	0,05481%
Limburg	54,40	42,73	79,36	0,02615%	0,02485%	0,02821%
Noorderzijlvest	81,39	60,15	111,71	0,05940%	0,05074%	0,06546%
Rijn en IJssel	61,80	39,78	73,87	0,02989%	0,02786%	0,03359%
Rijnland	84,85	67,16	124,73	0,02266%	0,02224%	0,02390%
Rivierenland	88,64	65,89	122,37	0,04380%	0,04162%	0,04796%
Scheldestromen	72,99	60,66	112,65	0,04662%	0,03572%	0,05001%
Schieland en de Krimpenerwaard	95,54	67,36	125,10	0,02305%	0,02226%	0,02380%
Vallei & Veluwe	53,85	38,28	71,09	0,01988%	0,01884%	0,02082%
Vechtstromen	70,89	46,43	86,24	0,03696%	0,03447%	0,04093%
Zuiderzeeland	100,36	56,96	105,79	0,04343%	0,04218%	0,05339%

4. FISCALE EN JURIDISCHE UITWERKING IN REGELGEVING

In bijlage 4 van deze notitie is aangegeven welke wijzigingen in de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit naar het oordeel van de werkgroep nodig zijn voor de juridische verankering van het Verbeterd Combimodel. Daaruit blijkt dat het model volgens de werkgroep goed in regelgeving is te vervatten. Uiteraard is de uiteindelijke verankering in regelgeving aan de wetgever.

5. VOLDOET HET MODEL AAN DE LV-OPDRACHT

Lost het model de in de LV-opdracht opgenomen knelpunten op?

Kijkend naar de knelpunten die moeten worden opgelost, komt de stuurgroep tot het volgende:

- de weeffout wordt opgelost omdat de kostentoedeling niet op basis van waarde gebeurt;
- het model maakt door zijn bandbreedtes voor alle categorieën een gelijkmatige tariefontwikkeling mogelijk.

Voldoet het model aan de in de LV-opdracht opgenomen uitgangspunten?

Op basis van het voorgaande is het beeld als volgt:

Uitgangspunt	Beoordeling	Motivatie (indien nodig)
Kostenterugwinning	+	
(meer) Ruimte voor regionaal maatwerk	+	Door de aanwezigheid van bandbreedtes
Beperkte lastenverschuivingen	+/-	Voor 1 waterschap valt het huidige kostenaandeel ongebouwd en voor een ander waterschap dat van natuur buiten de bandbreedte van het model. Er is sprake van geringe verschillen en dus van beperkte lastenverschuivingen.
Toekomstbestendig	+	
Fiscaal-juridische verankering	+	
Doelmatig	+	

In de negen maanden voorafgaand aan haar laatste vergadering heeft de stuurgroep een groot aantal modellen bestudeerd die een oplossing zouden kunnen zijn voor de knelpunten in de huidige kostentoe-delingsystematiek van de watersysteemheffing. Na een afwegingsproces in een aantal fasen is de stuur-groep op 6 oktober nagenoeg unaniem tot de conclusie gekomen dat het 'Verbeterd Combimodel – Vari-ant H' het beste alternatief voor de huidige systematiek is. Het model lost de knelpunten uit de opdracht van de LV op en voldoet het beste aan de in de opdracht opgenomen uitgangspunten uit deze opdracht. In de afweging van de twee laatste twee modellen waren voor de stuurgroep met name de volgende argu-menten belangrijk:

- het model is het meest toekomstbestendig;
- het model voldoet het beste aan het uitgangspunt 'beperkte lastenverschuivingen'
- het model is stabiel omdat het de 'areaalontwikkelingen' in de gebieden volgt (aantal inwoners, opper-vlakten van ongebouwd en natuur) en niet afhankelijk is van de soms grillige waarde-ontwikkelingen op de markt;
- het model geeft de besturen het meeste houvast in de afweging van enerzijds belang en profijt en an-derzijds het kostenaandeel van de vier betalende categorieën, omdat het model voor alle categorieën expliciete bandbreedtes kent.

6. ASPECT VAN DE VERDERE UITWERKING VAN HET MODEL

Bij de ontwikkeling van dit model is een gedachte naar voren gekomen om met behoud van de kostentoe-delingsverordening tot tussentijdse, technische aanpassingen van de kostenaandelen te komen. Bij de ver-dere uitwerking van het model zal in overleg met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat worden bezien of deze mogelijkheid kan worden geïntroduceerd.

BESCHRIJVING HUIDIGE SYSTEMATIEK WATERSYSTEEMHEFFING

De watersysteemtaak van de waterschappen omvat de zorg voor waterveiligheid, voor droge voeten, voor voldoende water (niet te veel en niet te weinig) en voor de kwaliteit van het oppervlaktewater. De watersysteemtaak wordt uit twee belastingen bekostigd:

- de verontreinigingsheffing, die wordt geheven indien huishoudens en bedrijven hun afvalwater rechtstreeks op oppervlaktewater lozen.
- de watersysteemheffing, waarmee die kosten worden gedekt die overblijven nadat de opbrengst van de verontreinigingsheffing is afgetrokken.

De watersysteemheffing wordt geheven van degenen die belang hebben bij de uitvoering van de watersysteemtaak van de waterschappen. De Waterschapswet bepaalt dat iedereen die in het gebied van het waterschap woont en/of in het gebied van het waterschap een onroerende zaak (een gebouw, een stuk grond, een (spoor)weg, een natuurterrein) in eigendom heeft, belang heeft bij deze taak.

De watersysteemheffing is op dit moment een hybride heffing met zowel elementen van solidariteit als elementen van profijt. De burgers van het waterschap (de ingezetenen) brengen het solidariteitsdeel van de heffing op, de eigenaren het profijtdeel. De keuze van de wetgever om de watersysteemheffing op zowel het solidariteits- als het profijtbeginsel te baseren, komt voort uit het feit dat het waterschap zowel maatregelen treft die aan een ieder in het gebied in min of meer gelijke mate ten goede komen (algemeen belang van de ingezetenen), als maatregelen treft die in het belang van een of meer specifieke groepen zijn (specifiek belang).

De kosten die met de watersysteemheffing worden gedekt, worden met behulp van de kostentoedeling verdeeld over de categorieën belanghebbenden bij de watersysteemtaak. Minstens eenmaal in de vijf jaar bepalen de waterschappen op basis van de regels die hiervoor in de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit zijn gesteld, welke groep welk procentueel aandeel in de kosten moet dragen.

Ingezetenen

In de kostentoedeling wordt eerst het kostenaandeel van de categorie ingezetenen bepaald. Dankzij de voorzieningen van het waterschap kunnen de inwoners wonen, werken en recreëren in het gebied van het waterschap. Het belang van de ingezetenen is zoals gezegd een algemeen belang: een belang waarvan een ieder in min of meer gelijke mate profijt heeft. Ingezetenen betalen het solidariteitsdeel van de heffing. Het kostenaandeel van de ingezetenen is afhankelijk van de inwonerdichtheid in het waterschapsgebied. Bij de heffing betaalt ieder huishouden een gelijk bedrag, dus onafhankelijk van het aantal leden van het huishouden.

Eigenaren

Eigenaren hebben profijt omdat hun eigendommen door de activiteiten van de waterschappen beschermd worden, in stand worden gehouden en worden gefaciliteerd, waardoor de eigendommen aan hun economische en gebruiksfunctie kunnen blijven voldoen. Eigenaren bepalen dan ook het profijtdeel van de heffing.

De Waterschapswet onderscheidt op dit moment drie afzonderlijke categorieën belanghebbende eigenaren:

- Eigenaren van gebouwen
- Eigenaren van onbebouwde gronden niet zijnde natuurterreinen;
- Eigenaren van natuurterreinen.

De economische waarde van elke groep (gebouwd, natuur en overig ongebouwd) en de onderlinge waardeverhouding tussen de groepen bepaalt op dit moment wat het kostenaandeel van elke belanghebbende categorie is.⁵ De uiteindelijke heffing is gebaseerd op de WOZ-waarde als het om gebouwde objecten gaat en op hectares als het om natuurterreinen en overige ongebouwde gronden gaat.

Tariefdifferentiaties

Uitgangspunt van de wet is dat binnen het gebied van een waterschap voor elke onderscheiden belastingplichtige categorie hetzelfde belastingtarief geldt. De wetgever heeft door middel van een systeem van tariefdifferentiaties echter rekening gehouden met het feit dat er onroerende zaken kunnen zijn die vanwege hun aard of vanwege hun ligging in het waterschapsgebied meer of minder belang bij de taakuitoefening hebben. Waterschappen kunnen, als ze dat willen, hiermee rekening houden door voor de betreffende onroerende zaken een hoger dan wel een lager belastingtarief vast te stellen. Dit zogenaamde differentiëren van tarieven is alleen mogelijk binnen de watersysteemheffing gebouwd, de watersysteemheffing ongebouwd en binnen de watersysteemheffing natuur. Het tarief van de ingezetenenheffing kan niet hoger of lager worden gesteld. Dit hangt samen met het feit dat de wet als uitgangspunt heeft dat ingezetenen, ongeacht de precieze plaats waar zij in het waterschapsgebied wonen, een gelijk belang bij de taakuitoefening hebben. Uit een oogpunt van eenvoud en uniformiteit zijn de situaties waarin waterschappen hun tarieven kunnen differentiëren limitatief in de Waterschapswet genoemd. De wet bepaalt ook hoeveel hoger of lager de tarieven mogen zijn. Tariefdifferentiatie is op grond van artikel 122 van de Waterschapswet mogelijk voor onroerende zaken die:

- buitendijks zijn gelegen: maximaal 75% lager tarief
- als waterberging worden gebruikt: maximaal 75% lager tarief;
- in bemalen gebied zijn gelegen: maximaal 100% hoger tarief;
- glasopstanden zijn: maximaal 100% hoger tarief;
- een verharde openbare weg zijn: maximaal 100% hoger tarief als een waterschap de tariefdifferentiatie wegen vóór 1 juli 2012 nog niet toepaste;
- een verharde openbare weg zijn: maximaal 400% hoger tarief als een waterschap de tariefdifferentiatie wegen vóór 1 juli 2012 wel al toepaste.

⁵ Bij de totstandkoming van het huidige stelsel zijn (spoor)wegen bewust ondergebracht bij de categorie ongebouwd. Door de waarde van (spoor)wegen is de totale waarde van ongebouwd op een zodanig niveau gebracht dat de door die categorie te betalen watersysteemheffing recht deed aan de inspanningen die de waterschappen voor die categorie belanghebbenden moesten leveren.

ONDERBOUWING EN CONSEQUENTIES KOSTENAANDELEN/BANDBREEDTES ONGEBOUWD EN NATUUR IN VERBETERD COMBIMODEL

1. TOTSTANDKOMING VERBANDEN GEBIEDSKENMERKEN EN KOSTENAANDELEN ONGEBOUWD EN NATUUR

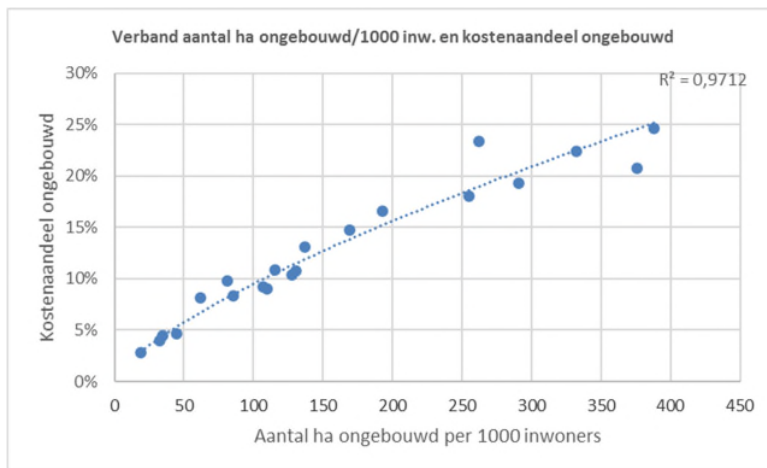
Het Verbeterd Combimodel is gebaseerd op de volgende principes:

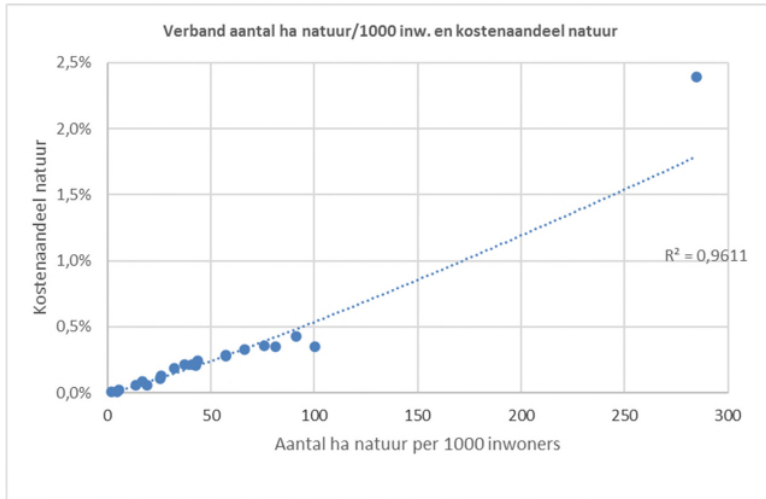
- Naarmate het aantal inwoners stijgt, neemt het areaal gebouwd toe ten koste van het areaal ongebouwd. Het kostenaandeel ongebouwd behoort daarom af te nemen naar de mate waarin het areaal ongebouwd afneemt ten opzichte van het aantal inwoners. En vergelijkend tussen waterschappen: het aandeel ongebouwd behoort lager te zijn naarmate het areaal ongebouwd kleiner is ten opzichte van het aantal inwoners.
- Ook voor natuur geldt deze redenering: het aandeel natuur behoort lager te zijn naarmate het areaal natuur kleiner is ten opzichte van het aantal inwoners.

Op basis van deze principes zijn verbanden gelegd tussen de volgende objectieve gebiedskenmerken en de kostenaandelen van de categorieën ongebouwd en natuur:

- de ongebouwde dichtheid, uitgedrukt in aantal ha ongebouwd per 1000 inwoners, en het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd;
- de natuurdichtheid, uitgedrukt in aantal ha natuur per 1000 inwoners, en het kostenaandeel voor de categorie natuur.

De volgende twee figuren geven de regressielijnen weer die de sterkste statistische relatie leggen tussen de gebiedskenmerken en de kostenaandelen ongebouwd en natuur, waarbij geldt dat de lijn voor ongebouwd tot stand is gekomen na correctie van de kostenaandelen vanwege het beperken van de tariefdifferentiatie wegens tot maximaal 100%.

Vanwege het uitgangspunt ‘beperkte lastenstijgingen’ uit de LV-opdracht zijn er voor de categorieën ongebouwd en natuur bandbreedtes geïntroduceerd die ervoor zorgen dat geen enkel waterschap bij de overgang op het nieuwe model gedwongen wordt tot niet-beperkte lastenstijgingen.

Kostenaandeel ongebouwd

De lijn met bandbreedtes voor de categorie ongebouwd is in de hoofdtekst van deze notitie weergegeven. De formule die onder deze lijn ligt en dus het verband tussen het aantal ha's ongebouwd per 1.000 inwoners en het kostenaandeel van de categorie ongebouwd weergeeft, luidt als volgt:

$$\text{Kostenaandeel ongebouwd (\%)} = 0,00346 * (\text{aantal ha ongebouwd per 1000 inw})^{0,71905}$$

Het kostenaandeel heeft een bandbreedte van + en - 30%.

Kostenaandeel natuur

Ook voor het kostenaandeel natuur is de lijn met bandbreedtes in de hoofdtekst opgenomen. De formule van deze lijn luidt:

$$\text{Kostenaandeel natuur (\%)} = (0,00003 * (\text{aantal ha natuur per 1000 inw})^{1,14984})$$

Het berekende kostenaandeel heeft een bandbreedte van + en - 30%.

2. CONSEQUENTIES BANDBREEDTES ONGEBOUWD EN NATUUR

2.1 Kostenaandeel ongebouwd

In de volgende tabel is per waterschap weergegeven hoe de uit het model voortvloeiende bandbreedte voor ongebouwd zich op dit moment verhoudt tot de huidige kostenaandeel. De ongebouwde dichtheid is gebaseerd op het aantal ha's dat in de kostentoedeling is gehanteerd die in 2020 van kracht is. De tabel laat zien dat het kostenaandeel voor één waterschap niet binnen de bandbreedte van het model ligt.

Waterschap	Ongebouwde dichtheid (ha/1.000 inw.)	Berekend kostenaandeel ongebouwd	Bandbreedte ongebouwd	Huidig kostenaandeel ongebouwd
Aa en Maas	137	11,9%	8,3 - 15,5%	13,1%
Amstel, Gooi en Vecht	33	4,3%	3,0 - 5,5%	4,0%
Brabantse Delta	128	11,3%	7,9 - 14,7%	12,2%
De Dommel	107	10,0%	7,0 - 13,0%	9,2%
De Stichtse Rijnlanden	62	6,7%	4,7 - 8,7%	8,2%
Delfland	19	2,8%	2,0 - 3,7%	4,4%
Drents Overijsselse Delta	255	18,6%	13,0 - 24,2%	18,1%
Fryslân	388	25,2%	17,6 - 32,7%	24,6%
Hollands Noorderkwartier	116	10,5%	7,4 - 13,7%	11,9%

Waterschap	Ongebouwde dichtheid (ha/1.000 inw.)	Berekend kostenaandeel ongebouwd	Bandbreedte ongebouwd	Huidig kostenaandeel ongebouwd
Hollandse Delta	81	8,2%	5,7 - 10,6%	12,0%
Hunze en Aa's	333	22,5%	15,8 - 29,3%	22,4%
Limburg	110	10,2%	7,1 - 13,2%	10,9%
Noorderzijlvest	290	20,4%	14,3 - 26,5%	19,3%
Rijn en IJssel	193	15,2%	10,7 - 19,8%	16,6%
Rijnland	45	5,3%	3,7 - 6,9%	6,1%
Rivierenland	130	11,5%	8,0 - 14,9%	12,6%
Scheldestromen	376	24,6%	17,2 - 32,0%	20,7%
Schieland en de Krimpenerwaard	35	4,5%	3,1 - 5,8%	4,4%
Vallei & Veluwe	86	8,5%	5,9 - 11,0%	8,4%
Vechtstromen	169	13,8%	9,7 - 18,0%	14,8%
Zuiderzeeland	262	19,0%	13,3 - 24,7%	23,4%

2.2 Kostenaandeel natuur

Eenzelfde exercitie is gedaan voor het kostenaandeel natuur. De tabel hieronder geeft per waterschap aan hoe de uit het model voortvloeiende bandbreedte zich verhoudt tot de huidige kostenaandeel. Te zien is dat het huidige kostenaandeel voor één waterschap buiten de bandbreedte ligt.

Waterschap	Natuur- dichtheid (ha/1.000 inw.)	Berekend kostenaandeel natuur	Bandbreedte natuur	Huidig kostenaandeel natuur
Aa en Maas	32	0,16%	0,11 - 0,21%	0,19%
Amstel, Gooi en Vecht	4	0,02%	0,01 - 0,02%	0,01%
Brabantse Delta	37	0,19%	0,13 - 0,25%	0,21%
De Dommel	43	0,22%	0,16 - 0,29%	0,21%
De Stichtse Rijnlanden	14	0,06%	0,04 - 0,08%	0,06%
Delfland	2	0,01%	0,01 - 0,01%	0,01%
Drents Overijsselse Delta	100	0,60%	0,42 - 0,78%	0,35%
Fryslân	81	0,47%	0,33 - 0,61%	0,35%
Hollands Noorderkwartier	25	0,12%	0,09 - 0,16%	0,11%
Hollandse Delta	17	0,08%	0,05 - 0,10%	0,09%
Hunze en Aa's	91	0,54%	0,38 - 0,70%	0,43%
Limburg	41	0,21%	0,15 - 0,28%	0,22%
Noorderzijlvest	57	0,31%	0,22 - 0,41%	0,29%
Rijn en IJssel	57	0,32%	0,22 - 0,41%	0,28%
Rijnland	19	0,09%	0,06 - 0,12%	0,06%
Rivierenland	26	0,13%	0,09 - 0,16%	0,13%
Scheldestromen	66	0,37%	0,26 - 0,49%	0,33%
Schieland en de Krimpenerwaard	6	0,02%	0,02 - 0,03%	0,02%
Vallei & Veluwe	76	0,44%	0,31 - 0,57%	0,35%
Vechtstromen	44	0,23%	0,16 - 0,30%	0,24%
Zuiderzeeland	285	1,99%	1,39 - 2,52%	2,39%

NOTIES BIJ DE FINANCIËLE DOORREKENINGEN VAN HET VERBETERD COMBIMODEL

Voor de financiële consequenties van het Verbeterd Combimodel die eerder in deze notitie zijn gepresenteerd is het goed de noties die in deze bijlage zijn verwoord op het netvlies te hebben.

In het rekenmodel dat is gebruikt om de financiële consequenties in beeld te brengen is een tweetal vereenvoudigingen gehanteerd om het model niet te complex te maken. Het gaat om het volgende:

- In het model zijn alle kosten die via de watersysteemheffing in rekening worden gebracht, zowel voor de huidige situatie als voor de onderzochte modellen, verdeeld o.b.v. de kostenaandelen uit de kosten-toedelingsverordening. Dat betekent dat ook kosten die door waterschappen los van hun reguliere kostentoedeling rechtstreeks aan belastingplichtige categorieën toerekenen (het gaat om de kosten van de WOZ, kwijschelding, overige kosten van heffing&invordering en verkiezingen) op deze wijze zijn verdeeld;
- In de berekeningen wordt wat betreft het huidige stelsel alleen rekening gehouden met de tariefdifferentiatie wegen. Het rekenmodel zou te complex worden wanneer ook de overige tariefdifferentiaties die waterschappen toepassen in de berekeningen worden opgenomen.

Het gevolg van het voorgaande is dat de berekeningen die in deze notitie zijn weergegeven op een aantal punten afwijken van de berekeningen die de waterschappen hebben gedaan voor de vaststelling van hun tarieven voor 2020. Als gevolg hiervan komen de tarieven en lastendruk in deze notitie voor de verschillende betalende groepen niet exact overeen met datgene wat in de huidige situatie wordt betaald of conform het onderhavige model zou worden betaald, maar is er sprake van een goede benadering daarvan. Omdat de bedragen vooral bedoeld zijn om verschillen zichtbaar te maken tussen de huidige situatie en de bewegingen die de modellen veroorzaken, is een exacte overeenkomst met de werkelijkheid ook niet noodzakelijk. Voor het doel waarvoor de cijfers zijn opgesteld voldoen deze prima, maar de gepresenteerde uitkomsten moeten niet worden vergeleken met de werkelijke belastingopbrengsten, tarieven en lastendruk van 2020. De gepresenteerde financiële uitkomsten hebben dus een indicatief karakter.

Referentie

De financiële consequenties van de diverse modellen zijn steeds gespiegeld aan de situatie waarin de belastingopbrengst van de watersysteemheffing wordt geheven met het huidige belastingstelsel, waarbij alleen de tariefdifferentiatie wegen is meegenomen. De opbrengsten die conform die methode landelijk met het huidige stelsel door de verschillende (sub)categorieën belastingplichtigen aan watersysteemheffing worden opgebracht, zijn opgenomen in de volgende tabel (bedragen in miljoenen euro's). De subcategorieën 'agrarisch', 'spoorwegen', 'wegen', 'bouwpercelen' en 'overig ongebouwd' vormen samen de categorie 'ongebouwd'.

Categorie	Opbrengst Huidig	Aandeel in opbrengst
ingezetenen	659	41,2%
gebouwd	738	46,2%
agrarisch	162	10,2%
spoorwegen	1	0,04%
wegen	30	1,9%
bouwpercelen	2	0,1%
overig ongebouwd	3	0,2%
natuur	4	0,2%
Totaal	1.598	100,0%

Naast inzicht in de tarieven van de vier betalende categorieën en de subcategorieën wegen en overig ongebouwd van de categorie ongebouwd wordt de lastendruk van de volgende standaardprofielen voor huishoudens en bedrijven in beeld gebracht:

- een éénpersoonshuishouden in een huurwoning;
- een meerpersoonshuishouden in een huurwoning;
- een éénpersoonshuishouden in een koopwoning met WOZ-waarde van € 200.000;
- een meerpersoonshuishouden in een koopwoning met WOZ-waarde van € 200.000;
- een agrarisch bedrijf met bedrijfsopstallen met WOZ-waarde van € 400.000 en 40 ha grond; dit bedrijf wordt aangeslagen voor 3 vervuilingseenheden;
- een natuurterrein van 1.000 ha;
- een groothandel met bedrijfspand met WOZ-waarde van € 2.400.000; dit tabelbedrijf wordt nu aangeslagen voor 7 vervuilingseenheden;
- productiebedrijf voedingsmiddelen met fabriek met WOZ-waarde van € 12.000.000; dit meetbedrijf wordt nu aangeslagen voor 300 vervuilingseenheden;
- 500 ha wegen van een gemeente.

WIJZIGINGEN IN WATERSCHAPSWET EN WATERSCHAPSBESLUIT

De wijzigingen die naar het oordeel van de werkgroep in bepalingen van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit moeten worden doorgevoerd om het Verbeterd Combimodel juridisch te verankeren zijn hieronder opgenomen. Uiteraard is de uiteindelijke verankering in regelgeving aan de wetgever.

Artikel I

De Waterschapswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 120 komt te luiden:

Artikel 120

1. Het algemeen bestuur stelt ten behoeve van de in artikel 117 bedoelde heffing een verordening vast, waarin voor elk van de categorieën van heffingsplichtigen de toedeling van het kostendeel is opgenomen. Bij die verordening kan worden bepaald dat kosten van heffing en invordering van de watersysteemheffing en kosten van de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur rechtstreeks worden toegerekend aan de betrokken categorieën van heffingsplichtigen.
2. De toedeling van het kostendeel voor de categorie, bedoeld in artikel 117, onderdeel a, wordt bepaald aan de hand van aantal inwoners per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden hiertoe nadere regels gesteld.
3. De toedeling van het kostendeel voor de categorie, bedoeld in artikel 117, onderdeel b, wordt bepaald aan de hand van het aantal hectaren ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, per 1000 inwoners in het gebied van het waterschap. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden hiertoe nadere regels gesteld.
4. De toedeling van het kostendeel voor de categorie, bedoeld in artikel 117, onderdeel c, wordt bepaald aan de hand van het aantal hectaren natuurterreinen per 1000 inwoners in het gebied van het waterschap. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden hiertoe nadere regels gesteld.
5. Het kostendeel voor de categorie, bedoeld in artikel 117, onderdeel d, wordt gelijkgesteld aan het resterende deel na het bepalen van de kostendelen van de categorieën, bedoeld in artikel 117, onderdelen a tot en met c.
6. De in het eerste lid bedoelde verordening wordt ten minste eenmaal in de vijf jaren herzien.

B

Artikel 121, eerste lid, letter d komt als volgt te luiden:

1. Voor de heffing geldt als heffingsmaatstaf:
 - d. ter zake van gebouwde onroerende zaken als bedoeld in artikel 117, onderdeel d: de waarde die voor de onroerende zaak wordt bepaald op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor het kalenderjaar, waarbij het tarief voor gebouwde onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen op een lager percentage van de waarde kan worden gesteld dan het tarief voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen.*

C

Artikel 122 komt te luiden:

Artikel 122

1. In afwijking van artikel 121, eerste lid, onderdelen b, c, en d kan het algemeen bestuur in de in artikel 120, eerste lid, genoemde verordening de heffing maximaal 75% lager vaststellen voor buitendijks gelegen onroerende zaken en voor onroerende zaken die blijkens de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, als waterberging worden gebruikt.
2. In afwijking van artikel 121, eerste lid, onderdelen b, c, en d kan het algemeen bestuur in de in artikel 120, eerste lid, genoemde verordening de heffing maximaal 100% hoger vaststellen voor onroerende zaken gelegen in bemalen gebieden.
3. In afwijking van artikel 121, eerste lid, onderdelen b, c, en d kan het algemeen bestuur in de in artikel 120, eerste lid, genoemde verordening de heffing:
 - a. maximaal 100% hoger vaststellen voor onroerende zaken die in hoofdzaak bestaan uit glasopstanden als bedoeld in artikel 220d, eerste lid, onderdeel b, van de Gemeentewet;
 - b. maximaal 100% hoger vaststellen voor verharde openbare wegen.
4. De afwijkingen als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid kunnen naast elkaar worden toegepast.

ARTIKEL II

Het Waterschapsbesluit wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 6.2 komt te luiden:

Artikel 6.2

1. Het kostendeel voor de categorie, bedoeld in artikel 117, onderdeel b, van de wet, in procenten wordt vastgesteld op basis van de formule: $0,00346 * (B^{0,71905})$
2. In het eerste lid staat *B* voor het aantal hectaren ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, per 1000 inwoners in het gebied van het waterschap.

B

Artikel 6.3 komt te luiden:

Artikel 6.3

1. Het kostendeel voor de categorie, bedoeld in artikel 117, onderdeel c, van de wet, in procenten wordt vastgesteld op basis van de formule: $0,00003 * (C^{1,14984})$
2. In het eerste lid staat *C* voor het aantal hectaren natuurterreinen per 1000 inwoners in het gebied van het waterschap.

C

Artikel 6.4 komt te luiden:

Artikel 6.4

1. Het algemeen bestuur kan het kostendeel, bedoeld in artikel 6.2, tot maximaal 30 procent lager of hoger vaststellen.
2. Het algemeen bestuur kan het kostendeel, bedoeld in artikel 6.3, tot maximaal 30 procent lager of hoger vaststellen.

D

Artikel 6.5 tot en met 6.11 komen te vervallen.